

Vergaderjaar 2000–2001

27 629

Vaststelling van het Nederlandse muntstelsel in verband met de invoering van de chartale euro (Muntwet 2002)

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 24 april 2001

De vaste commissie voor Financiën¹, belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering de vragen en opmerkingen in dit verslag afdoende zal beantwoorden, acht de commissie hiermee de openbare behandeling van het voorstel van wet voldoende voorbereid.

Algemeen

De leden van de fracties van de PvdA en GroenLinks hebben met belangstelling kennisgenomen van bovenvermeld wetsvoorstel. Zij hebben een aantal vragen.

De leden van de VVD-fractie hebben met grote belangstelling kennisgenomen van dit historische wetsvoorstel. De gulden zal, als hij volgend jaar wordt ingewisseld voor de euro, 700 jaar een deel zijn geweest van de Nederlandse geschiedenis en identiteit. Deze leden kunnen in principe instemmen met het wetsvoorstel. Wel hebben ook zij nog enkele vragen.

De Muntwet 2002

Het Nederlandse invoeringsscenario van de chartale euro is erop gericht de feitelijke massale omschakeling zo snel mogelijk te laten verlopen, zo merken de leden van de PvdA-fractie op. Deze duale fase zal in Nederland vanaf 1 januari t/m 28 januari 2002 lopen. De omschakeling is daarmee korter dan in de andere deelnemende lidstaten, waar de respectievelijke nationale valuta's nog tot eind februari 2002 worden geaccepteerd. Welke maatregelen zullen worden genomen indien in de maand januari blijkt dat deze duale fase te kort is? Kan de datum van 28 januari dan nog worden veranderd bij KB? Is het aangezien in andere landen deze fase tot eind februari duurt niet verstandig in Nederland ook tot eind februari de guldenprijs naast de euro te handhaven? Zijn de Europese Commissie en ECB nog steeds van mening dat frontloading van de consument pas vanaf 1 januari mag plaatsvinden, of is de kans groot dat hierin nog een verschuiving komt?

¹ Samenstelling:

Leden: Reitsma (CDA), Witteveen-Hevinga (PvdA), Rosenmüller (GroenLinks), Van Gijssel (PvdA), voorzitter, Voûte-Droste (VVD), Noorman-den Uyl (PvdA), Giskes (D66), Kamp (VVD), Marijnissen (SP), Crone (PvdA), Van Dijke (ChristenUnie), Bakker (D66), De Vries (VVD), Hofstra (VVD), De Haan (CDA), ondervoorzitter, Stroeken (CDA), Van Beek (VVD), Balkenende (CDA), Vendrik (GroenLinks), Remak (VVD), Wijn (CDA), Kuijper (PvdA), Dijsselbloem (PvdA), Bolhuis (PvdA) en Slob (ChristenUnie).

Plv. leden: Eurlings (CDA), Koenders (PvdA), Harrewijn (GroenLinks), Duijkers (PvdA), Balemans (VVD), Van Oven (PvdA), Schimmel (D66), Klein Molekamp (VVD), De Wit (SP), Vacature (PvdA), Hoekema (D66), Van Walsem (D66), Wilders (VVD), Blok (VVD), Dankers (CDA), Hillen (CDA), Weekers (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Rabbae (GroenLinks), Hessing (VVD), Van den Akker (CDA), Timmermans (PvdA), Hindriks (PvdA), Smits (PvdA) en Van der Vlies (SGP).

De leden van de GroenLinks-fractie zijn zoals bekend geen voorstander van de duale fase van 1 januari tot 28 januari 2002. De voorkeur van deze leden voor het «big bang»-scenario wordt gedeeld door de voltallige Tweede Kamer. De onmogelijkheid voor burgers om bij het openbaar vervoer met beide munten te kunnen betalen, laat ook al zien dat de duale fase voor veel aanbieders van goederen en diensten een groot probleem kan vormen.

Is door het feit dat in zo'n korte periode veel geld in Nederland in omloop is – en bij de winkeliers in de kassa – de veiligheid goed gewaarborgd, zo vragen de leden van de PvdA-fractie. Is het politietoezicht op orde? De euro wordt in 10 verschillende landen gedrukt. Is dat in verband met verschillen niet risicovol? Wat gebeurt er met misdrukken? Het papier waarmee eurobiljetten worden gedrukt, is van cruciaal belang om vervalsingen te kunnen maken. Is het papier waarmee deze biljetten worden gedrukt voldoende beveiligd? Is het waar dat in Italië nu reeds vervalste euro's in omloop worden gebracht (tegen 1500 lire in plaats van de officiële koers van 2000 lire) en worden die ook elders gesignaleerd?

Wat is de verwachting over het boven water komen van zwart geld, zo vragen de leden van de PvdA-fractie. Kan het kabinet een overzicht sturen van die 1000-tjes die wel zijn uitgegeven, maar nooit bij de De Nederlandsche Bank (DNB) terugkomen? Hoe groot is de financiële meevaller die wordt verwacht?

De omwisseling van de gulden naar de euro brengt ongetwijfeld met zich mee, zo vervolgen de leden van de VVD-fractie, dat een aantal guldenmunten niet zal worden ingewisseld voor euromunten. Om welk bedrag gaat het het vermoedelijk? Leidt het feit dat een deel van de guldenmunten niet gewisseld zal worden in euromunten (versterving) tot winst voor de Nederlandse staat of de Nederlandsche Bank? Zo ja, kan de staatssecretaris een schatting geven van de orde van grootte van deze verstervingswinst?

De leden van de VVD-fractie zouden graag een overzicht ontvangen van de financiële gevolgen van dit wetsvoorstel. Wat zijn bijvoorbeeld de kosten van het opzetten van een speciaal onderzoeks- en registratiecentrum voor de beoordeling van mogelijk valse of vervalste munten? Welk bedrag aan schrootwaarde levert de vervanging van de gulden door de euro op? Hoeveel kost het slaan van euromunten?

Bijzondere munten

De leden van de GroenLinks fractie hebben niet veel op te merken bij de Muntwet zelf. Wel vinden zij de mogelijkheid om buitenlandse verzamelaarsmunten bij een, nog aan te wijzen instantie, in te wisselen tegen hun nominale waarde, een interessante. Deze leden vragen zich af, of ook de mogelijkheid aan burgers wordt geboden om bestaande buitenlandse munten in het jaar 2002 in Nederland in te wisselen tegen hun nominale waarde. Voor de burgers, ook de eurosceptische onder hen, zou het bieden van deze mogelijkheid goed zijn om de acceptatie van de euro te verbeteren. Hoe staat het kabinet tegenover het bieden van deze mogelijkheid?

Diversen

Het ombouwen van pinautomaten ligt in handen van slechts twee bedrijven. Verwacht wordt dat doordat er geen concurrentie is de prijzen voor het ombouwen en het onderhoud hoog zullen zijn. De minister van Financiën heeft te kennen gegeven de kleine zelfstandigen in het midden-

en kleinbedrijf voor het aanpassen van de pinautomaten een tegemoetkoming te geven. Aan welke maatregelen denkt de minister daarbij? De leden van de PvdA-fractie vragen hiervoor een speciale heffingskorting van f 750 à f 1000 voor het MKB. Wat is de reactie van de minister hierop?

Bestaat er voldoende duidelijkheid over het aantal geldautomaten dat op 1 januari 2002 buiten werking is en tot hoe laat, zo vragen deze leden. Begin-februari bleek dat er gemeenten zijn die achterliepen op het invoeringsschema; vooral grote gemeenten en waterschappen, maar ook de ministeries van Defensie, VROM en EZ liepen op het schema achter. Hoe is de voortgang sindsdien verlopen?

In het algemeen overleg op 13 februari 2001 over de Derde Fase EMU hebben de leden van de PvdA-fractie voorgesteld een eenmalig bruikbare chipknip/chipper in te voeren waarmee uitsluitend rond de overgang van de euro kan worden betaald. De minister van Financiën heeft toen toegezegd daarover met de banken in overleg te treden. Welke resultaten heeft dit overleg opgeleverd?

Tot slot merken de leden van de PvdA-fractie op dat zij voornemens zijn bij de behandeling van de Aanpassingswet euro (Kamerstuk 27 472) met voorstellen te komen om te voorkomen dat de gulden/euro omzetting en afronding plaatsvinden ten nadele van de consument.

De termen kwartje, piek, daalder, knaak, geeltje en joet maken momenteel deel uit van het dagelijks spraakgebruik, aldus de leden van de VVD-fractie. Kan de staatssecretaris suggesties doen voor benamingen van de nieuwe munten?

Artikelsgewijs

Artikel 9

In de Muntwet 2002 wordt in artikel 9, lid 3 vastgelegd dat de buitenomloopstelling en inwisseling van munten met de hoedanigheid van wettig betaalmiddel worden geregeld bij ministeriële regeling. In de Muntwet 1987 is in artikel 8 vastgelegd dat de buitenomloopstelling van munten met de hoedanigheid van wettig betaalmiddel wordt geregeld bij algemene maatregel van bestuur. Vervolgens kunnen buitenomloop gestelde munten volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels worden ingewisseld. De leden van de VVD-fractie vragen waarom het kabinet ervoor kiest de buitenomloopstelling en inwisseling in de nieuwe wet te regelen bij ministeriële regeling en niet meer bij algemene maatregel van bestuur.

De voorzitter van de commissie,
Van Gijzel

De griffier van de commissie,
Janssen